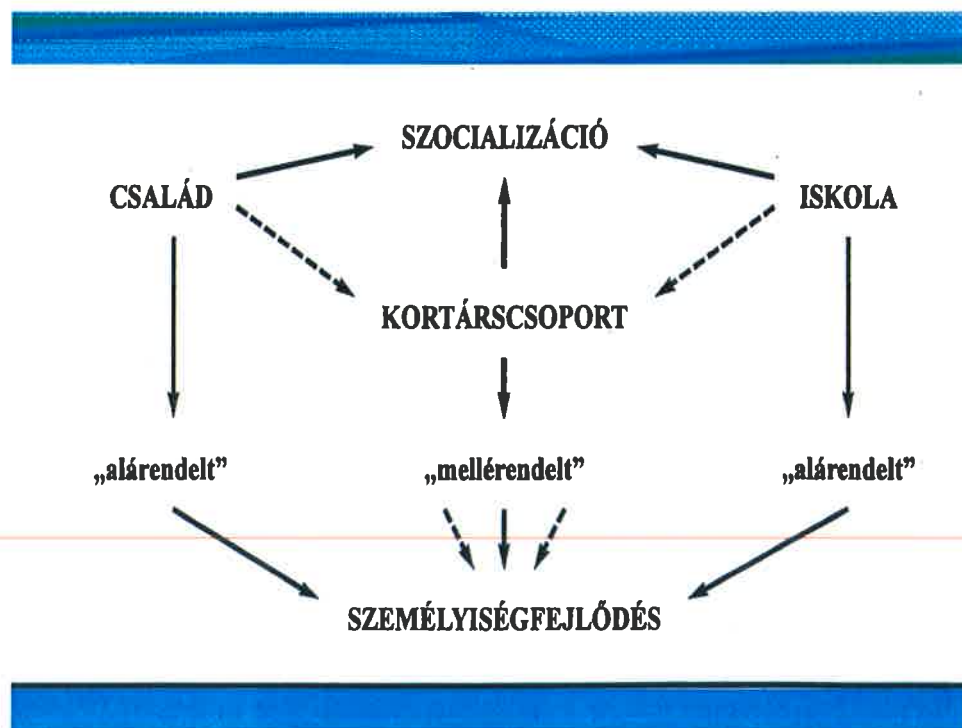

Kortárssegítés, a kortárssegítőktől elvárható tevékenységek a hazai és a nemzetközi szakirodalom alapján

Minden korosztálynak, sőt problémacsoportnak is megvannak a maguk kortárssegítői!

Egyenrangúak prevenciósz módszere.

- Nem problémás, beteg emberek terápiája!
- Az egészségfejlesztés egyik módszere, életmód, életforma, viselkedésforma.
- Az a folyamat, amelynek révén képessé tesszük magunkat és másokat egészségi állapotuk javítására.
- Elősegíti a kölcsönös szeretetre épülő családi és párkapcsolatokat.

A kortárs csoport

- spontán önszerveződés, családi/szülői pótlék
- sajátos hagyományokkal, szokásokkal, kultúrával rendelkeznek, ez képezi identitástudatának alapját

- a környezet és a csoportok közötti kölcsönhatás során a közösségi értékek átadása itt történik meg
- leképezik az adott korcsoport sajátosságait, egymáshoz való viszonyukat
- megmutatják a többi generációhoz és az egész társadalomhoz fűződő viszonyukat (deviancia, vagy pozitív szabadidős tevékenység)
- a személyiségfejlődésben fordulópontot jelent

A kortárs csoport "támogató rendszer" jellegű funkciói (Caplan-1976)

- A világra vonatkozó információk összegyűjtése és terjesztése.
- Visszajelentés - útmutatás adása.
- A világról kialakuló kép, az életfilozófia árnyalása.
- Eligazít és közbenjár a problémák megoldásában.
- Gyakorlati és konkrét segítség forrása.
- Pihenés és regenerálódás színtere.
- Referencia- és kontrollcsoportként hat.
- Identitás forrása.
- Fokozza az érzelmi teherbírást.

A "támogató rendszerű" csoport legfőbb jellemzői, hogy az egyént:

- sajátos individuumként kezelik,
- személyes módon érdeklődnek iránta,
- az ő nyelvét beszélik,
- nyílt elvárásokkal vannak iránta,
- nyíltan minősítik teljesítményeit,
- jutalmazás és büntetés egyaránt működik.

Negatív kortárs-hatások:

- "Beavatási szertartások"-próba kiállása a befogadás, a bizalom feltétele

- Divat, érzékenység, attitűd, elfogadottság, csoportnyomás-kulturális hatások, reklám, tömegkommunikáció devianciákhoz vezető hatása

Következmény:

Az egyén, olyan csoport tagja lesz, amelyik el- és befogadja, amely megfelelően viszonyozza szolgáltatásait, eredeti közösségével azonban szembefordítja.

A kortárssegítés a serdülőkori sajátosságokból eredő pozitív kortárshatásokat hasznosítja.

Pozitív kortárs-hatások:

- Védő tényezők jelenléte: empátia, elfogadás, megértés, hitelesség,
- Elismertség, sikerélmény, szeretet, alternatív szabadidős tevékenységek.
- Mellérendelt szerepből segítség egyéneknek és közösségeknek, a kortársak bevonása pozitív alternatív programokba.

Érvényesülésének lehetséges területei:

- Kortárs-segítés
- Kortárs-oktatás, mint egy-egy módszer.

A nemzetközi gyakorlatban használatos kifejezések a kortárssegítésre:

- peer counselling (egyenrangú tanácsadó) fogalom alatt Carr (1994-ben) 30 különféle meghatározást gyűjtött össze. Ezek:
- 88%-ban “peer helper” (segítő, pártfogó),
- 35%-ban “peer counsellor” (tanácsadó),
- 12%-ban “peer support”(támasz),
- 2%-ban “peer facilitátor” (előmozdító, megkönnyítő),
- a maradék 13%-ban egyéb elnevezések: “peer tutor”(konzultáló, oktató, előkészítő) “peer assistant”(kisegítő, pótló), “peer educator”(nevelő, pedagógus)

A kortárssegítőtől elvárt tevékenységek:

- szervezési és PR feladatok elvégzése,
- szabadidős, rekreációs-, sport és kulturális programok lebonyolítása,

- különböző kreatív tevékenységek (cikkek írása, plakátok, kiadványok készítése),
- korrepetálás, pályaorientációt segítő tevékenységek,
- közösségépítés, közösségfejlesztés.
- oldott, segítő légkör megteremtése maga körül,
- a kortársakat érintő információ átadása,
- a rászoruló fiatalok szakemberhez juttatása,
- iskolai felvilágosító órák tartása,
- konfliktusok, problémák esetén konkrét segítség nyújtása utcán, diszkóban, iskolában egyaránt.
- kapocs szerep betöltése a “laikus”, civil segítő, a kliens és a szakember között.

A „megkereső munka”.

Célja:

- felkutatni olyanokat, akiknek segítségre van szükségük, de akiket az intézményes segítők nem érnek el,
- kapcsolatot teremteni és beavatkozni időben,
- változásokat kezdeményezni az életminőség javítására, motiválni alternatív tevékenységekre,
- megtanítani, hogy megkeressék a lehetőségeket, szolgáltatásokat,
- ismeretek gyűjtése életkörülményekről, kultúráról, szokásokról, a “másságról”.

A problémákat kezelés helyett legjobb megelőzni!

A megelőzés alapja pedig a hiteles élet (Virginia Satir: „A család együttélésének művészete” című könyvéből)

Ezek:

- Tisztán kommunikálni (tényszerűen, érthetően, őszintén...).

- Versengés helyett együttműködni (gyanús, ha valaki azt gondolja, hirdeti magáról, hogy ő a mindenek tudója).
- Legyőzés helyett megerősíteni, hatalmat adni a másoknak (a szabadság biztosítása, önkiteljesedés „engedélyezése”).
- Az engedelmesség kikényszerítése (mások „legyűrése”) helyett a hatalmat útmutatásra, az emberi lehetőségek kibontakoztatására használni.
- Kategorizálás – általánosítás, minősítés - helyett az egyén egyediségét hangsúlyozni.
- Önmagunkat szeretni, értékelni és megbecsülni, békében élni önmagunkkal (egészséges önismeret, reális én-kép).
- Személyes és társadalmi felelősséget vállalni (hogy elmondhassam, hogy „minden tőlem telhetőt megtettem - a „jó ügy” érdekében”- önvizsgálat).
- A problémákat kihívásként, és kreatív megoldások lehetőségeként kezelni (ez az alkalom a krízisben!).

Mi a kortárssegítő képzések haszna?

Személyre lebontható, ezek felsorolása honlapunkon: www.ksma.hu megtalálható az ott lévő előadásainkban.

- Pl.: elősegíti a pályaválasztást,
- védekező, megoldó módszereket, mechanizmusokat alakít ki az élet nehéz helyzeteiben,
- elősegíti, hogy egészségesebb lelkületű felnőttek legyünk, mint sajnos napjainkban gyakran látható negatív példák,
- hiánypótló, mivel ilyen programok, képzések ma még csak civil szervezeti keretek között történnek, stb.